

De Juiste Aanpak voor Gouda.

Inhoud

1. Veiligheid	2
2. Bereikbaarheid & Infrastructuur.....	3
3. Economie & Ondernemers	5
4. Wonen	7
5. Realistische gemeente	8
6. Jeugdzorg & Wmo	10
7. Energie – Betrouwbaar, betaalbaar en met ruimte voor keuzevrijheid	11
8. Groen en Sport – Verzorgde buitenruimte, ruimte om te bewegen	12
9. Integratie en spreidingswet	14
10. Kunst en cultuur	16
11. Afvalbeleid	17

Inleiding

Gouda is de mooiste stad van Nederland.

Een stad met een bruisende markt, een rijk verenigingsleven en ruimte voor sport, cultuur en ontmoeting. Van voetbal tot schermen, mijn eigen jeugdsport, een sport die op weinig plekken in Nederland zo zichtbaar is als in Gouda. Een stad waar dagelijks duizenden mensen samenkomen: met de trein, de auto of de fiets, om te werken, te wonen en te genieten.

Gouda heeft bovendien een sterke ondernemersgeschiedenis. Eeuwen geleden floreerden hier bierbrouwers die hun handel via de Hollandse IJssel verkochten. Die ondernemersgeest is nooit verdwenen. Zij zit diep verankerd in onze stad en verdient bescherming. Ook cultureel heeft Gouda zijn sporen nagelaten. Van Erasmus tot schrijvers, voetballers en politici van vandaag: Gouda heeft altijd meegedaan en meegeteld.

Die kracht moeten we koesteren. Maar vooral ook benutten.

Ik zie een stad met enorme potentie. Tegelijk zie ik dat het op veel plekken vastloopt. Een afvalbeleid dat duur is en bijplaatsing in de hand werkt. Parkeerbeleid dat het dagelijks leven ingewikkeld en kostbaar maakt, zonder dat het probleem echt wordt opgelost. En een gevoel van onveiligheid dat te veel inwoners ervaren, vooral in de avonden. Dat mag nooit normaal worden.

Ook ondernemers voelen de druk toenemen. Ondoordachte duurzaamheidsmaatregelen, zoals de zero-emissiezone, dwingen hen tot investeringen die voor velen simpelweg niet haalbaar zijn. Lange vergunningstrajecten en gestapelde regels remmen initiatief en maken het steeds moeilijker om Gouda bruisend en aantrekkelijk te houden.

Dat kan anders. En dat moet anders.

Ik geloof in realistische politiek. In beleid dat werkt in de praktijk, niet alleen op papier. In duidelijke keuzes, gezonde grenzen en een overheid die ondersteunt in plaats van tegenwerkt. Gouda hoeft geen ideologisch experiment te zijn, maar een stad waar mensen ruimte krijgen om hun leven op te bouwen. Daarom kiest JA21 Gouda voor een slanke overheid, ruimte voor ondernemers en ruimte voor bewoners om te wonen, werken en genieten.

Met gezond verstand, duidelijke prioriteiten en oog voor de Gouwenaar.

Jelte Elgersma

Lijsttrekker JA21 Gouda

1. Veiligheid

Veiligheid is een belangrijke taak van de gemeente en vormt de basis voor een leefbare stad. Inwoners moeten zich vrij en veilig kunnen voelen op straat. Dat vraagt om een stevige inzet van de gemeente in nauwe samenwerking met handhaving en politie. Daarnaast verbeteren we de sociale veiligheid door verloedering en malafide bedrijvigheid aan te pakken en te zorgen voor schone, goed onderhouden en goed verlichte straten.

In kwetsbare wijken zijn zichtbaarheid en toezicht van groot belang. Door intensief samen te werken met buurtgemeenschappen kunnen problemen sneller worden gesignaleerd en aangepakt. Jeugdoverlast moet vroeg worden tegengegaan om te voorkomen dat jongeren afglijden naar criminaliteit. Daarom treden we vroegtijdig op en worden ouders altijd betrokken bij overlastmeldingen over hun kind. Korte communicatielijnen en een goede samenwerking tussen (jeugd)boa's, wijkagenten, scholen en jeugdzorg zijn hiervoor cruciaal.

JA21 kiest voor een duidelijke en daadkrachtige aanpak van criminaliteit, ondermijning en overlast. Intimiderend gedrag en criminaliteit accepteren wij niet op onze straten. Handhaving richt zich nadrukkelijk op de aanpak van deze problematiek. Op locaties waar structurele

veiligheidsproblemen spelen, kan in overleg met de politie cameratoezicht worden ingezet.

In Gouda merken inwoners dagelijks wat onveiligheid betekent: van straatintimidatie en drugsproblematiek tot jeugdoverlast en gevaarlijke verkeerssituaties met scooters en fatbikes in voetgangersgebieden. Dat ondermijnt het vertrouwen in de overheid en het gevoel van vrijheid in de eigen wijk. Tegelijk gaat het in veel buurten goed en zorgen bewoners samen voor hun leefomgeving. Dat sterke fundament willen wij beschermen door daar waar het misgaat zichtbaar en daadkrachtig op te treden. De straat moet weer van de Gouwenaar zijn, niet van criminelen en overlastgevers.

JA21 Gouda wil dat veiligheid de hoogste bestuurlijke prioriteit krijgt. Dat betekent extra inzet op handhaving, vaste en herkenbare wijkagenten en gerichte sturing via het Integraal Veiligheidsplan. In de binnenstad moet de APV actief worden gehandhaafd, met extra toezicht op piekmomenten en hard optreden tegen gevaarlijk rijgedrag. Cameratoezicht wordt uitgebreid op bewezen hotspots, altijd gekoppeld aan directe opvolging. Overlast wordt niet verplaatst, maar aangepakt: waar mogelijk met begeleiding, waar nodig met sancties.

JA21 Gouda pleit voor:

- ✓ Veiligheid is voor de gemeente topprioriteit, dit borgen we in het Integraal Veiligheidsplan.
- ✓ Maximale inzet op vaste wijkagenten via goede samenwerking met de politie.
- ✓ Consequente inzet van gemeentelijke handhaving tegen overlast, drugs en intimidatie.
- ✓ Actieve toepassing van burgemeestersbevoegdheden bij huiselijk geweld.
- ✓ Uitbreiding van cameratoezicht op basis van objectieve veiligheidsscores.
- ✓ Extra inzet op de binnenstad als veiligheidsgebied.
- ✓ Structurele investering in preventie bij jeugd, verslaving en dakloosheid.

2. Bereikbaarheid & Infrastructuur

Het is van groot belang dat onze stad goed bereikbaar is en dat onze inwoners zich vlot en veilig van A naar B kunnen verplaatsen. Onze inwoners gaan zelf over welke vorm van mobiliteit ze kiezen. We ontmoedigen autogebruik en autobezit niet. Om ervoor te zorgen dat de lokale economie kan floreren zorgen we als gemeente ervoor dat de infrastructuur, bereikbaarheid en parkeervoorzieningen van onze winkelgebieden en bedrijventerreinen op orde zijn.

JA21 zet zich in voor goed onderhouden wegen, fiets- en voetpaden die voor iedereen toegankelijk zijn. Verkeersonveilige locaties pakken we met voorrang aan. We zorgen voor een goede doorstroming door wegen niet onnodig af te waarden naar 30 km/u. We investeren in voldoende parkeergelegenheid en hanteren bij nieuwbouwprojecten realistische parkeernormen, zodat de parkeerdruk beheersbaar blijft.

Mobiliteit is geen probleem dat bestreden moet worden. Bewoners, ondernemers en bezoekers moeten zich veilig, betaalbaar en voorspelbaar door de stad kunnen verplaatsen, met de auto, de fiets én het openbaar vervoer. Daarom is het nodig om meer parkeerplekken te realiseren. Dit kan op creatieve wijze, bijvoorbeeld door op bestaande terreinen parkeerdekken te bouwen, zodat buurtbewoners hier kunnen parkeren.

JA21 Gouda kiest daarom voor een nuchter en effectief mobiliteitsbeleid, zonder ideologische experimenten. Bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid moeten in balans zijn. De auto hoort daarbij net zo goed als de fiets en het OV.

De gemeente gaat over lokale wegen, parkeren, handhaving, verkeersveiligheid en vrachtverkeer. Voor provinciale

wegen en openbaar vervoer is samenwerking met provincie en regio noodzakelijk. Die verantwoordelijkheid moet Gouda actief nemen.

JA21 Gouda pleit voor:

- ✔ Behoud van voldoende en betaalbare parkeergelegenheid in en rond het centrum. Geen verdere afbouw van parkeerplaatsen zonder volwaardige, bewezen alternatieven. Geen verkeersknippen of afsluitingen die ondernemers, bewoners en hulpdiensten onnodig hinderen.
- ✔ Geen uitbreiding van parkeervergunningzones; waar het niet nodig is, wordt het niet ingevoerd en zo nodig teruggetrokken.
- ✔ Meer parkeerplekken realiseren, onder andere door creatieve oplossingen zoals parkeerdekken op bestaande terreinen voor buurtbewoners.
- ✔ Gericht investering in veilige fietspaden, overzichtelijke kruispunten, goede verlichting en duidelijke verkeerssituaties. Verkeersgevaarlijke punten worden met prioriteit aangepakt, met als doel het structureel terugdringen van het aantal ongevallen.
- ✔ In samenwerking met de provincie moet daarnaast verkeers/geluidsoverlast langs rijks- en provinciale wegen actief worden verminderd.
- ✔ Actieve lobby richting provincie en regio voor verbetering van provinciale wegen, doorstroming rond Westergouwe en goede verbindingen richting de A12, de A20 en omliggende gemeenten. De gemeente zet zich in voor behoud en versterking van busverbindingen en OV-aansluitingen.
- ✔ Eerst de infrastructuur, dan de woningen. Nieuwe wijken zoals Westergouwe moeten vanaf het begin goed bereikbaar zijn via goed doorstromende wegen, veilige fietsroutes, voldoende ontsluiting en realistische verkeersdoorrekeningen.
- ✔ JA21 verzet zich tegen maatregelen die vooral bedoeld zijn om autogebruik te ontmoedigen zonder alternatieven veilig, betaalbaar en realistisch zijn. Mobiliteit moet worden beoordeeld op effectiviteit, veiligheid en bereikbaarheid, niet op ideologische voorkeuren.

3. Economie & Ondernemers

JA21 is trots op de Goudse ondernemers die onze stad economisch versterken, onze winkelgebieden tot leven brengen en een belangrijke bijdrage leveren aan de lokale gemeenschap. De gemeente moet de voorwaarden scheppen waarin ondernemers kunnen floreren. We zorgen voor een goede bereikbaarheid, lage gemeentelijke lasten en eenvoudige, betaalbare vergunningsaanvragen. Daarnaast verlagen we de regeldruk, zodat ondernemers meer ruimte krijgen om te ondernemen. Met een ondernemersloket bieden we een vast en betrouwbaar aanspreekpunt bij de gemeente, waar ondernemers terecht kunnen met al hun vragen.

Het gemeentelijk beleid draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers en geeft ruimte aan de markt. Om de lokale economie een extra impuls te geven, investeren we als gemeente in een lokaal ondernemersfonds. Vanuit dit fonds werken we samen met ondernemers aan projecten die de economische vitaliteit versterken. Dit kan variëren van promotionele activiteiten en citymarketing tot het organiseren van evenementen, het stimuleren van samenwerking tussen ondernemers en het aanbieden van trainingen.

De geplande Zero-Emissie Zone (ZES) in Gouda is een duidelijk voorbeeld van beleid dat losstaat van de praktijk. Voor de Goudse ondernemer betekent dit een forse kostenstijging, terwijl betaalbare en betrouwbare alternatieven ontbreken. Elektrische bedrijfswagens zijn voor veel ondernemers nog te duur en onvoldoende inzetbaar. Daarbovenop heeft het vorige college de ambitie uitgesproken om Gouda in 2040 CO₂- en aardgasvrij te maken. Deze onrealistische doelstelling legt extra druk op ondernemers en inwoners en dreigt Gouda te veranderen in een ideologisch project in plaats van een werkbare stad.

De Goudse markt, de bevoorrading van winkels, onderhoud aan historische panden en dienstverlening in de wijken draaien allemaal op betaalbare mobiliteit. Deze ZES raakt dus niet alleen ondernemers, maar ook bewoners via hogere prijzen en slechtere bereikbaarheid. Duurzaamheid mag geen keurslijf worden dat ondernemerschap kapotdrukt.

Een stad zonder productie, winkels en bedrijfsterreinen verliest haar economische stabiliteit.

De binnenstad en de Goudse markt zijn het visitekaartje van de stad. Leegstand, overregulering en onvoldoende inspraak voor ondernemers ondermijnen die functie. Ondernemers hebben ruimte nodig om te ondernemen, evenementen te organiseren en bezoekers te trekken.

De binnenstad moet bruisen, niet verstikt worden met regels.

JA21 Gouda pleit voor:

- ✓ Lagere leges en snellere, volledig digitale vergunningprocedures.
- ✓ Minder lokale regels, meer vertrouwen in ondernemers.
- ✓ Afschaffing van de Zero-Emissie Zone in Gouda.
- ✓ Geen lokale klimaatdwang, CO₂-heffingen of verplichtingen die ondernemers schaden.
- ✓ De ambitie van het vorige college om Gouda in 2040 CO₂- en aardgasvrij te maken wordt teruggedraaid en niet uitgevoerd.
- ✓ Duurzaamheid is uitsluitend vrijwillig, betaalbaar en praktisch.
- ✓ Bescherming van bestaande bedrijventerreinen.
- ✓ Stimuleren van technisch vakmanschap en beroepsopleidingen.
- ✓ Actieve aanpak van leegstand. Meer ruimte voor tijdelijke invulling, pop-ups en creatieve werkplekken.
- ✓ Soepel terrassen-, evenementen- en vergunningenbeleid.
- ✓ Bescherming van kleine ondernemers tegen overregulering.
- ✓ Investeren in het Goudse ondernemersfonds voor een lokale economische impuls in Gouda.

4. Wonen

De woningnood is hoog en vraagt om snelle, pragmatische oplossingen. JA21 wil dat onze gemeente voortvarend nieuwe woningen bouwt. Wij zijn voorstander van de 'Straatje-erbij' -aanpak, waarbij uitbreiding aan de randen van Gouda mogelijk wordt gemaakt. Daarnaast benutten we waar mogelijk inbreidingslocaties binnen de bestaande gemeentegrenzen. Dit gebeurt altijd zonder dat cruciale voorzieningen, zoals groen, sport, onderwijs of bereikbaarheid, in de knel komen.

JA21 staat voor realistische parkeernormen, zodat nieuwe woonwijken bereikbaar en leefbaar blijven. Ook willen we af van overmatige regels die bouwprojecten vertragen of onnodig duur maken. Wij laten het bouwen van woningen daarom zoveel mogelijk aan de markt over, met zo min mogelijk verplichte bouwpercentages voor verschillende woningcategorieën of belemmerende duurzaamheidsmaatregelen.

Niet elke oplossing hoeft van een nieuwbouwlocatie te komen. Door slim gebruik te maken van bestaande panden, leegstaande kantoren en bedrijfsruimten, en door gericht te kijken naar optoppen, splitsen en transformeren, kan sneller extra woonruimte ontstaan, zonder het karakter van Gouda te verliezen. Dit moet gericht gebeuren op plekken waar dit ruimtelijk en maatschappelijk verantwoord is.

JA21 wil meer hofjes, seniorenwoningen en kleinschalige woonvormen, zodat doorstroming op de woningmarkt weer op gang komt. Ook pleiten wij voor de terugkeer van verzorgingshuizen of woonzorgcomplexen voor ouderen die niet meer zelfstandig kunnen wonen, maar nog niet thuishoren in een zware zorginstelling.

De druk op de sociale huurmarkt is enorm. Het is onrechtvaardig dat inwoners soms jaren wachten, terwijl anderen voorrang krijgen zonder lokale binding. JA21 Gouda kiest voor eerlijke toewijzing: geen automatische voorrang voor statushouders boven Goudse woningzoekenden. Wie hier woont, werkt en bijdraagt, verdient een eerlijke kans.

Wonen gaat niet alleen over beschikbaarheid, maar ook over betaalbaarheid. De woonlasten worden niet alleen bepaald door huur of hypotheek, maar ook door gemeentelijke belastingen. De onroerendezaakbelasting (OZB) drukt direct op de maandlasten van huiseigenaren en werkt door in huurprijzen. JA21 Gouda wil dat wonen betaalbaar blijft en verzet zich tegen verdere verhoging van de OZB op woningen.

Wonen is geen luxe. Het is de basis voor een stabiel leven. Daar mag je op kunnen vertrouwen.

JA21 Gouda pleit voor:

- ✓ Versnellen van woningbouw via optoppen, splitsen en transformatie van leegstaande panden;
- ✓ Extra woningen voor starters, jonge huishoudens en jonge gezinnen;
- ✓ Meer hofjes, seniorenwoningen en levensloopbestendige woningen om doorstroming te bevorderen;
- ✓ Terugkeer van verzorgingshuizen of woonzorgcomplexen in Gouda;
- ✓ Geen voorrang voor statushouders boven eigen inwoners bij sociale huurwoningen;
- ✓ Lagere erfpachtlasten;
- ✓ Beheersing en verlaging van woonlasten door het beperken van gemeentelijke belastingen zoals de OZB.

5. Realistische gemeente

De gemeenteraad moet zorgvuldig omgaan met uw belastinggeld. Dat betekent dat we een realistisch en solide financieel beleid voeren, waarbij we niet meer uitgeven dan er binnenkomt. JA21 houdt de woonlasten zo laag mogelijk. We kijken kritisch naar uitgaven van de gemeente en snijden in kosten die niet noodzakelijk zijn. De gemeente moet zich richten op haar wettelijke kerntaken, zoals veiligheid, wegenonderhoud en jeugdzorg en geen belastinggeld besteden aan doelloze visies of projecten zonder directe meerwaarde. De algemene reserve is de spaarpot van de gemeente. Deze is bedoeld voor calamiteiten en wordt uitsluitend daarvoor gebruikt.

De gemeentelijke organisatie moet efficiënt en servicegericht functioneren, waarbij de dienstverlening aan onze inwoners centraal staat. De gemeente blijft makkelijk benaderbaar en stelt zich behulpzaam op. We stoppen met het automatisme om bij elk project dure externe adviesbureaus in te schakelen. De benodigde kennis en kunde beleggen we zoveel mogelijk binnen onze ambtelijke organisatie. Zo borgen we de informatiepositie van de gemeente op lange termijn.

Een realistische gemeente zorgt ook voor een openbare ruimte die op orde is. Goed onderhoud van wegen, fietspaden, stoepen en groenvoorzieningen is geen bijzaak, maar een kerntaak van de gemeente. Inwoners merken dagelijks de gevolgen van achterstallig onderhoud: slecht wegdek, onveilige situaties, rommelige groenstroken en verloedering van wijken. JA21 Gouda kiest voor zichtbaar en structureel onderhoud in plaats van tijdelijke lapmiddelen of prestigeprojecten.

JA21 Gouda wil dat onderhoudsplannen transparant zijn, dat achterstanden worden ingehaald en dat belastinggeld wordt besteed aan wat inwoners daadwerkelijk zien

en gebruiken. Eerst de basis op orde: veilige wegen, nette wijken en verzorgd openbaar groen. Dat is geen ambitie op papier, maar zichtbaar bestuur in de praktijk.

De Rekenkamer heeft scherp geconcludeerd dat doelen, indicatoren en besteding van middelen nu onvoldoende

met elkaar zijn verbonden. Ambities zijn groot, maar meetbare resultaten blijven achter. Dat ondermijnt het vertrouwen van inwoners in het bestuur. Verantwoording moet niet vaag zijn, maar controleerbaar, transparant en toetsbaar.

Beleid zonder meetbaar resultaat is geen beleid, maar bezigheidstherapie.

JA21 Gouda pleit voor:

- ✓ Focus op kerntaken: veiligheid, (wegen)onderhoud, leefbaarheid en dienstverlening.
- ✓ Strakkere sturing op prestaties: doelen, geld en resultaten moeten meetbaar verbonden zijn.
- ✓ Prioriteit geven aan zichtbaar onderhoud van wegen, fietspaden en stoepen, met focus op veiligheid en bereikbaarheid.
- ✓ Het inhalen van achterstallig onderhoud in wijken, met transparante onderhoudsplannen per buurt.
- ✓ Geen ideologisch gedreven herinrichtingen, maar praktische en betaalbare oplossingen die aansluiten bij het dagelijks gebruik door inwoners en ondernemers.
- ✓ Wijkgericht beheer van groenvoorzieningen: netjes, veilig en onderhoudsvriendelijk, zonder overwoekering en verloedering.
- ✓ Jaarlijkse inzage en controle op onderhoudsbudgetten, zodat belastinggeld daadwerkelijk in de openbare ruimte terecht komt.
- ✓ Structurele aandacht voor verkeersveiligheid bij onderhoud en aanleg, vooral op bekende risicoplekken.
- ✓ Jaarlijkse transparante rapportage over externe inhuur met kritische toetsing.
- ✓ Eerst intern, dan extern bij capaciteit en expertise.
- ✓ Geen nieuw beleid zonder aantoonbare meerwaarde voor inwoners.
- ✓ Kritische herziening van subsidies die niet bijdragen aan de kerntaken.

6. Jeugdzorg & Wmo

Zorg is een belangrijke taak van de gemeente, en inwoners moeten kunnen rekenen op betrouwbare en kwalitatief goede ondersteuning. Vooral in de jeugdzorg is het essentieel dat wachtlijsten worden ingekort. Ieder kind verdient tijdige en passende hulp. JA21 maakt daarbij een duidelijk onderscheid tussen opvoedvragen en zorgvragen. Opvoedproblemen moeten vroegtijdig worden aangepakt om onnodige medicalisering te voorkomen. Dit ontlast de jeugdzorg, waardoor echte zorgvragen sneller kunnen worden behandeld.

Onze aanpak richt zich op tijdelijke en doelgerichte ondersteuning, met zelfstandigheid als einddoel. Vanaf de start moet helder zijn dat een traject eindig is. De uitstroom uit de jeugdzorg krijgt daarom evenveel aandacht als de instroom. We willen geen langdurige zorgtrajecten zonder perspectief, maar hulp die gezinnen sterker maakt en hen in staat stelt weer op eigen kracht mee te doen in de samenleving.

Daarnaast wonen inwoners steeds langer zelfstandig en doen zij vaker een beroep op Wmo-voorzieningen. In

het Wmo-beleid moet maatwerk en vertrouwen centraal staan. JA21 wil dat de procedures voor aanvragen eenvoudiger, sneller en begrijpelijker worden, zodat inwoners niet verdwalen in bureaucratie maar snel de juiste ondersteuning krijgen.

JA21 Gouda kiest voor een realistische en menselijke aanpak: vroeg signaleren, snel en passend ondersteunen, en daarna weer loslaten waar dat kan. Door goede samenwerking tussen scholen, wijkteams, huisartsen, jeugdzorg en Wmo-partners kunnen problemen eerder worden aangepakt en zware trajecten worden voorkomen.

De gemeente moet sturen op kwaliteit, effectiviteit en betaalbaarheid, met heldere doelen en meetbare resultaten. Inwoners mogen erop vertrouwen dat zorggeld zorgvuldig wordt besteed en dat ondersteuning daadwerkelijk bijdraagt aan een veilig, zelfstandig en waardig leven.

JA21 Gouda pleit voor:

- ✓ Jeugdzorg en Wmo inzetten met zelfredzaamheid en uitstroom als uitgangspunt.
- ✓ Vroegsignalering en preventie versterken via samenwerking tussen scholen, wijkteams, huisartsen en zorgpartners.
- ✓ Zwaardere zorg beperken door tijdige en passende ondersteuning.
- ✓ Kosten beheersen door doelgerichte inzet en duidelijke afwegingen.
- ✓ Transparante verantwoording over uitgaven en behaalde resultaten.
- ✓ Mantelzorgers en sociale netwerken actief betrekken en ondersteunen.

7. Energie – Betrouwbaar, betaalbaar en met ruimte voor keuzevrijheid

Het lokale elektriciteitsnet heeft steeds meer moeite om de groeiende vraag door elektrificatie aan te kunnen. Door toenemende netcongestie kunnen nieuwe woonwijken, scholen en bedrijven vaak niet direct worden aangesloten. JA21 kiest daarom voor een betrouwbare en betaalbare energievoorziening: kernenergie. Windturbines en grootschalige zonnevlaktes leveren wisselvallige energie en tasten ons landschap aan. Binnen onze gemeente staan we daarom geen plaatsing van windturbines en grote zonnevlaktes toe.

Keuzevrijheid voor inwoners staat voor JA21 centraal. Huishoudens bepalen zelf welke energiebron zij willen gebruiken. We dwingen niemand om van het gas af te gaan. Collectieve warmtenetten leiden vaak tot afhankelijkheid en hogere kosten. Daarom zijn we terughoudend met de aanleg van warmtenetten en deelname blijft altijd vrijwillig. Bij lokale duurzaamheidsprojecten moet de opbrengst zoveel mogelijk ten goede komen aan inwoners, met als doel minimaal 50% lokaal eigenaarschap.

Het isoleren van woningen is altijd een verstandige keuze: het verlaagt de energierekening en vermindert het energieverbruik. De gemeente stimuleert isolatie door hierover afspraken te maken met woningcorporaties. Voor particuliere woningeigenaren zorgen we voor duidelijke

en toegankelijke informatie over beschikbare subsidies en praktische maatregelen.

De ruimte in en rond Gouda is schaars. Nieuwe energie-infrastructuur, zoals transformatorstations, hoogspanningsverbindingen, kabeltracés en mogelijke waterstofroutes, kan grote impact hebben op woonwijken en landschap. Waar nationale tracés worden voorgesteld, moet de gemeente kritisch zijn, een stevig regioadvies geven en instemming weigeren als belangen van inwoners onvoldoende worden beschermd. Overlast, zoals laagfrequent geluid van installaties, moet serieus worden genomen en goed worden gemitigeerd.

JA21 kiest voor betrouwbare en betaalbare energievoorziening. Grootschalige windturbines en zonnevelden leveren wisselvallige energie en tasten het landschap aan. Daarom staan wij geen windturbines en grootschalige zonnevlaktes binnen de gemeentegrenzen toe. Voor de lange termijn ziet JA21 kernenergie als stabiele pijler van de nationale energievoorziening en zouden dit ook in de regio Midden-Holland willen onderzoeken. Daarnaast wil JA21 de ambitie van het vorige college om in 2040 volledig CO₂-neutraal te zijn herzien en verschuiven naar 2050. De huidige doelstelling leidt tot een onevenwichtige en oneerlijke positie van Gouda ten opzichte van de rest van Nederland.

JA21 Gouda pleit voor:

- ✓ Kritische en zelfstandige afweging van zoekgebieden voor wind en zon binnen de RES.
- ✓ Geen plaatsing van windturbines en grootschalige zonnevelden binnen Gouda.
- ✓ Een realistisch terughoudend warmteprogramma zonder dwang; keuzevrijheid voor inwoners staat voorop.
- ✓ Stevige lobby richting regio en Rijk bij energie-infrastructuur, met oog voor leefbaarheid en gezondheid.
- ✓ Stimuleren van woningisolatie via duidelijke informatie, subsidies en afspraken met woningcorporaties.
- ✓ De ambitie van het vorige college om Gouda in 2040 CO₂- en aardgasvrij te maken wordt teruggedraaid en niet uitgevoerd.

8. Groen en Sport – Verzorgde buitenruimte, ruimte om te bewegen

Onze inwoners verdienen een goed onderhouden, toegankelijke en prettige buitenruimte. Het is belangrijk dat openbaar groen zorgvuldig en consistent onderhouden wordt. De entree van de stad en het centrum moeten er daarbij altijd representatief uitzien. We streven naar een evenwichtige verdeling van groenonderhoud over alle wijken. Inwoners en ondernemers die willen bijdragen aan het onderhoud van groen in hun buurt, worden actief ondersteund en gestimuleerd JA21 zet in op het toevoegen van extra groen aan bestaande parken. We zijn terughoudend met het plaatsen van bomen en bebossing langs (drukke) wegen om zo het zicht en de verkeersveiligheid te garanderen. Tegelijkertijd blijven we terughoudend met het plaatsen van bomen en hoge struiken langs drukke wegen, zodat zichtlijnen en verkeersveiligheid gewaarborgd blijven.

JA21 zorgt voor voldoende, goed onderhouden sport- en speelvoorzieningen in de openbare ruimte, met aandacht voor alle doelgroepen. Sportverenigingen spelen een belangrijke rol in het versterken van onze lokale gemeenschap. De inzet van vrijwilligers is van grote waarde en verdient waardering en ondersteuning. De gemeente helpt sportclubs bij het werven van nieuwe vrijwilligers en vervult daarbij een verbindende rol tussen sportclubs, scholen en maatschappelijke partners. Wij vinden goed onderhoud van sportvelden essentieel. Met een meerjarenprogramma stellen we voldoende middelen beschikbaar, zodat sportclubs hun velden duurzaam kunnen onderhouden.

JA21 kiest voor kwaliteit boven kwantiteit. Openbaar groen moet netjes, veilig en representatief zijn. Slecht onderhouden groen schaadt de uitstraling van wijken en leidt uiteindelijk tot hogere kosten. Daarom moet bij het aanleggen van nieuw groen altijd rekening worden gehouden met meerjarige onderhoudskosten en beheersbaarheid.

Gouda beschikt over een breed aanbod aan sportaccommodaties, waarvan veel in beheer zijn van Sport.Gouda, scholen of de gemeente. Sportverenigingen vervullen een onmisbare sociale functie en draaien grotendeels op vrijwilligers. De gemeente gaat niet over de sportinhoud, maar is wél verantwoordelijk voor goede sportvelden, betaalbare accommodaties en ondersteuning waar dat nodig is.

JA21 Gouda pleit voor:

- ✓ Een evenwichtig groenbeleid met goed onderhoud in alle wijken.
- ✓ Representatieve entrees van de stad en een verzorgd centrum.
- ✓ Nieuw groen alleen aanleggen als onderhoud structureel is geborgd.
- ✓ Extra groen toevoegen in bestaande parken; terughoudendheid langs drukke wegen i.v.m. verkeersveiligheid.
- ✓ Actieve ondersteuning van inwoners en ondernemers die bijdragen aan buurtgroen.
- ✓ Voldoende en goed onderhouden sport- en speelvoorzieningen in de openbare ruimte.
- ✓ Een meerjarenonderhoudsprogramma voor sportvelden met voldoende middelen.
- ✓ Ondersteuning van sportverenigingen bij vrijwilligerswerving en verduurzaming, zonder extra bureaucratie.
- ✓ Ruimte voor sport en bewegen in de wijk, zoals spelen doe-plekken voor alle leeftijden.

9. Integratie en spreidingswet

De Spreidingswet schuift de verantwoordelijkheid van falend landelijk asielbeleid af op gemeenten. JA21 vindt dat de bevoegdheid om een AZC te openen altijd bij de gemeenteraad moet liggen en niet via dwang van bovenaf mag worden opgelegd. Wij verzetten ons daarom krachtig tegen de uitvoering van de Spreidingswet en blijven ons actief inzetten voor intrekking ervan. Deze wet legt namelijk een onevenredig zware druk op de draagkracht van onze lokale voorzieningen en gemeenschap.

Daarnaast krijgen gemeenten jaarlijks een taakstelling om een verplicht aantal statushouders te huisvesten. Statushouders krijgen momenteel voorrang op sociale huurwoningen, wat de toch al krappe woningmarkt verder onder druk zet en de wachtlijsten voor woningzoekenden vergroot. JA21 wil deze voorrang afschaffen. Om toch aan de wettelijke taakstelling te voldoen, kijken we naar alternatieve woonvormen, zoals flexwoningen.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bevorderen van de integratie van nieuwkomers. Goede integratie begint met het leren van de Nederlandse taal. JA21 zet daarom in op snelle en effectieve integratie, waarbij het leren van de Nederlandse taal en het aanpassen aan de Nederlandse cultuur, gebruiken en normen en waarden centraal staat. Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk de stap zetten naar betaald werk of, wanneer dat niet haalbaar is, op zijn minst een bijdrage leveren via vrijwilligerswerk.

In dat licht is JA21 van mening dat het AZC bij de Goudse Poort moet sluiten. De plaatsing en verlenging van dit AZC zijn gebeurd zonder voldoende participatie van omwonenden, terwijl de gevolgen wél direct voelbaar zijn in hun leefomgeving. Dat is onacceptabel.

Integratie betekent meedoen. Dat vraagt inzet van beide kanten. JA21 kiest voor een wederkerig model waarin de gemeente faciliteert in taalonderwijs, participatie en basisvaardigheden, terwijl van nieuwkomers wordt verwacht dat zij actief deelnemen aan onderwijs, werk of maatschappelijke activiteiten. Wie langdurig afhankelijk blijft van ondersteuning zonder aantoonbare inzet, wordt daarop aangesproken. Integratie is geen vrijblijvende keuze,

maar een gezamenlijke verantwoordelijkheid die bijdraagt aan zelfstandigheid, kansen en sociale samenhang.

Goede integratie begint zo vroeg mogelijk. Daarom zet JA21 Gouda in op vroegsignalering van taalachterstanden, nauwe samenwerking tussen scholen, jeugdzorg, welzijnsorganisaties en de gemeente, het actief tegengaan van segregatie in het onderwijs en in wijken, en laagdrempelige ondersteuning voor gezinnen waar achterstanden ontstaan. Een sterke start voorkomt latere problemen en vergroot de kans op succesvolle participatie.

Tot slot geldt dat gemeentelijke subsidies moeten bijdragen aan taalontwikkeling, participatie, sociale samenhang en gelijke kansen. Organisaties die segregatie bevorderen of integratie tegenwerken, komen niet in aanmerking voor gemeentelijke steun.

Gouda is een open stad, maar openheid vraagt om grenzen. Alleen met regie, draagvlak en duidelijke verwachtingen blijft integratie houdbaar, voor nieuwkomers én voor de mensen die Gouda al thuis noemen.

JA21 Gouda pleit voor:

- ✓ Sluiting van het AZC bij de Goudse Poort wegens het ontbreken van draagvlak en de onevenredige impact op de omgeving.
- ✓ Dat de gemeenteraad zeggenschap houdt over locaties, schaal en voorwaarden van opvang.
- ✓ Actieve participatieplicht: taal, werk, opleiding of maatschappelijke inzet.
- ✓ Geen automatische voorrang voor statushouders op sociale huurwoningen.
- ✓ Inzet op alternatieve woonvormen om verdringing te voorkomen.
- ✓ Vroegtijdige aanpak van taalachterstanden en segregatie.
- ✓ Heldere huisregels en snelle handhaving bij overlast.
- ✓ Subsidies uitsluitend voor organisaties die integratie en verbinding versterken.
- ✓ Structurele betrokkenheid van omwonenden via overleg en wijkbijeenkomsten.
- ✓ Actieve lobby naar het Rijk om de spreidingswet van tafel te krijgen.

10. Kunst en cultuur

Cultuur brengt mensen samen en speelt een waardevolle rol in onze gemeenschap. JA21 vindt het belangrijk dat culturele initiatieven van onderop uit de samenleving komen. Initiatieven die echt iets bijdragen aan het samenleven in onze gemeente verdienen erkenning en steun. De gemeente ondersteunt cultuurinstellingen dan ook alleen wanneer zij aantoonbare meerwaarde hebben voor onze inwoners, niet omdat subsidies als vanzelfsprekend worden gezien.

JA21 gaat terughoudend en verantwoordelijk om met cultuurgeld. De gemeente ondersteunt culturele instellingen alleen wanneer zij duidelijk bijdragen aan toegankelijkheid voor inwoners, zichtbaar onderdeel zijn van het lokale culturele ecosysteem, ontmoeting en verbinding bevorderen en zorgvuldig omgaan met publiek geld.

Cultuur floreert wanneer zij vanuit de samenleving zelf ontstaat. Verenigingen, amateurkunst, lokale podia, koren, muziekgezelschappen en initiatieven van makers vormen het fundament van het culturele leven in Gouda. Deze laagdrempelige cultuur verdient bescherming en waar

nodig ondersteuning, juist omdat zij mensen samenbrengt en talent de ruimte geeft om zich te ontwikkelen.

Daarbij vindt JA21 Gouda het belangrijk dat cultuur niet uitsluitend geconcentreerd is in de binnenstad. Ook in wijken en buiten het centrum moet ruimte zijn voor culturele activiteiten en evenementen. Door cultuur te spreiden over de stad vergroten we de toegankelijkheid, versterken we de sociale samenhang in wijken en voorkomen we onnodige drukte in het centrum. Cultuur hoort dichtbij inwoners plaats te vinden, niet alleen op bekende locaties.

Gouda is meer dan een stad; het is ook erfgoed. Historische gebouwen, musea en tradities vertellen het verhaal van Gouda en versterken de aantrekkingskracht van de stad. Het behoud van dit erfgoed vraagt om realisme: zorgvuldig onderhoud, verstandig gebruik en samenwerking met private partijen waar dat mogelijk en wenselijk is.

JA21 Gouda pleit voor:

- ✓ Behoud van belangrijke culturele instellingen met aantoonbare lokale waarde.
- ✓ Geen automatische of ideologisch gedreven cultuursubsidies.
- ✓ Subsidies alleen bij duidelijke maatschappelijke meerwaarde en draagvlak.
- ✓ Meer ruimte voor lokale initiatieven, verenigingen en amateurkunst.
- ✓ Cultuur toegankelijk houden voor alle inwoners, niet alleen voor een kleine doelgroep.
- ✓ Ruimte voor wijkgerichte initiatieven, buurtfestivals en kleinschalige evenementen die ontmoeting en samenhang versterken.
- ✓ Regelmatige evaluatie van cultuursubsidies op effectiviteit en bereik.
- ✓ Bescherming van het Goudse erfgoed met realistische en betaalbare keuzes.

11. Afvalbeleid

Iedereen heeft ermee te maken en wil er vooral op een eenvoudige manier vanaf. Toch worden inwoners steeds vaker geconfronteerd met prijsprikkels en een groeiend aantal containers, waardoor zij feitelijk worden gedwongen hun afval steeds verder te scheiden. JA21 pleit voor een gezonde balans tussen service, betaalbaarheid en afvalscheiding binnen ons afvalstelsel. Innovatie in de afvalsector speelt hierbij een belangrijke rol. Waar mogelijk geven wij de voorkeur aan nascheiding boven extra belasting voor inwoners.

Grofvuildumpingen en zwerfafval tasten het straatbeeld aan en zorgen voor verloedering. JA21 vindt het essentieel dat onze straten schoon en leefbaar blijven. Dat betekent enerzijds stevig handhaven op bekende hotspots voor afvaldumpingen en anderzijds investeren in een toegankelijk en gebruiksvriendelijk afvalstelsel. Inwoners moeten grofvuil eenvoudig kunnen wegbrengen naar de milieustraat of laagdrempelig thuis laten ophalen. Daarnaast zorgen we voor voldoende prullenbakken om zwerfafval te voorkomen. Voor statiegeldjagers die rommel achterlaten zetten we extra handhaving in. Door het serviceniveau te

verhogen maken we het inwoners makkelijker om hun afval op de juiste manier aan te bieden. Wanneer dit ondanks de goede voorzieningen toch niet gebeurt, volgen passende consequenties.

JA21 wil daarom het afvalbeleid herzien van voorafschieden naar nascheiden. Dit maakt afvalinzameling eenvoudiger, verlaagt de kosten en verhoogt de opbrengst van recycling.

Nascheiden werkt ook tegen het bijplaatsen van restafval en plastic afval, iets wat nu regelmatig gebeurt. Daarnaast wil JA21 bijplaatsing actief terugdringen door grofvuil op afspraak aan huis op te halen, naar het voorbeeld van Den Haag waar dit met succes wordt toegepast. Inwoners kunnen hun grofvuil op een afgesproken moment laten ophalen, zonder zelf vervoer te hoeven regelen naar het afvalbrengstation. Dit zorgt voor minder bijplaatsingen, een schonere openbare ruimte en meer gemak voor inwoners.

Een helder en praktisch afvalbeleid zorgt voor minder frustratie, minder zwerfafval en lagere kosten voor iedereen.

JA21 Gouda pleit voor:

- ✓ Overstappen op nascheiding van huishoudelijk afval, zoals veel andere gemeenten al succesvol doen.
- ✓ Invoering van grofvuilmelding op afspraak, naar het succesvolle voorbeeld van Den Haag, om bijplaatsingen te verminderen en de openbare ruimte schoon en veilig te houden.
- ✓ Kostenverlaging voor inwoners door een efficiëntere afvalverwerking en minder ritten voor het verwijderen van bijplaatsing.
- ✓ Handhaving en bewustwording om bijplaatsing en zwerfafval verder terug te dringen.
- ✓ Zwerfafval aanpakken rondom winkels, eetplekken en parkeerplaatsen.

Kies op 18 maart 2026 voor

De Juiste Aanpak voor Gouda.